

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 22. avgust 2024.godine

BLIC- LEKARI NA VMA NE PAMTE OVAKO DRAMATIČNU NOĆ! Dečak helikopterom hitno dovezen iz Ulcinja, Beograđani se javljali zbog bola koji su trpeli danima, lekari operisali cele noći!

BLIC- I KORONA OKIDAČ ZA MOŽDANI UDAR Naš neurolog objašnjava zašto sve više mladih ima ŠLOG: "Sada je veoma problematično, a ZIMI ĆE BITI JOŠ GORE"

B92- Batut se oglasio povodom epidemije majmunskih boginja: Pogledajte kakva je situacija u Srbiji

DNEVNIK- KLINIČKI CENTAR VOJVODINE DOBIO NAGRAĐENOG HIRURGA Priznanje Evropskog udruženja vaskularnih hirurga za dr NIKOLU BATINIĆA

RTV- U kovinskoj bolnici unapređen kvalitet rada

LEKARI NA VMA NE PAMTE OVAKO DRAMATIČNU NOĆ! Dečak helikopterom hitno dovezen iz Ulcinja, Beograđani se javljali zbog bola koji su trpeli danima, lekari operisali cele noći!

Dežurni lekari na VMA tek u tek su u ranim jutarnjim časovima uspjeli da predahnu i izađu iz operacione sale od količine posla koju su imali tokom noći. Ovakvu noć lekari će dugo pamtiiti, jer nema šta se sve nije desilo noćas.

Dečak (15) godina prevezen je hitno iz Ulcinja sa povredama šake koje je zadobio u igri zbog kojih su mu amputirani prsti.

Profesor doktor Boško Milev, dežurni hirurg sa VMA objasnio je šta se dogodilo.

- Eto kako jedna dečja igra može da se završi! Dečko star 15 godina dobio je teške telesne povrede, igrajući se! On se zakačio se za jedan stub i u trenutku kada je hteo da skoči, prsti su mu ostali zaglavljani u jednom prorezu! Drugi dečko ga je povukao i samim tim je dobio traumatsku amputaciju četvrtog i petog prsta leve šake. Prevezen je i je helikopterom do naše ustanove iz Ulcinja, tako da su imali posle plastični hirurzi - kaže dr Milev.

Čovek se povredio u sopstvenoj radionici

Još jedna osoba zadobila je teške telesne povrede i to od bušilice, kaže dr Milev.

Imali smo veliki broj povređenih u toku noći i to sa povredama zadobijenim u različitim okolnostima, dodaje doktor.

- Muška osoba, srednje godina, zadobila je povrede radeći na bušilici. Čovek je zadobio tešku telesnu povredu. Bušilica mu je probušila levi hemitoraks, odnosno zadobio je i tešku telesnu povredu,

pneumotoraks i morao je da bude primljen u Kliniku za grudnu hirurgiju. Tu je izvršena drenaža. Da čovek ne poveruje, to je teška telesna povreda zadobijena u sopstvenoj radionici - kaže dr Milev i ističe da je tokom noći bilo mnogo povređenih sa povredama zadobijenim u različitim okolnostima.

Tuče na splavovima

Kako navodi, bilo je i dosta tuča, u kojima je zadobijeno dosta teških i lakših povreda.

- Mnogo tuče je bilo ispred splavova u Beogradu, tako da smo do jutra prevozili povređene sa različitim teritorija grada Beograda. Takođe, bio je veliki broj saobraćajnih nezgoda, a povređeni su bili i pešaci - kaže dr Milev.

Dolazili i pacijenti sa tegobama koje su trajale po nekoliko dana

- Mi smo tek ujutru završili jednu od tih operacija gde su pacijenti po nekoliko dana imali tegobe, ali su se ili javljali drugim ustanovama, ili su trpeli po nekoliko dana bolove. I iz skoro bezazlene situacije dolazi do komplikacija poput gangrene creva i perforacije akutnog abdomena, gde se razliva crevni sadržaj po trbuhu ili razvoja gangrene žučne kese. Tako da smo imali te prijeme i operativno smo ih rešavali - kaže dr Milev za RTS.

I KORONA OKIDAČ ZA MOŽDANI UDAR Naš neurolog objašnjava zašto sve više mladih ima ŠLOG: "Sada je veoma problematično, a ZIMI ĆE BITI JOŠ GORE"

Neurolog dr Aleksa Pejović istakao je danas u "Jutro na Blic" da jeste povećan broj moždanih udara u toku vreljih letnjih dana. Kako navodi, dr Pejović, iako pandemija kovida nije ključna za ovakvo stanje među pacijentima, postoje studije koje kažu da je upravo kod zaraženih ovom infekcijom moguća pojava moždanih udara.

Dr Pejović navodi da je trend porasta moždanih udara u svetu već duži vremenski period prisutan.

- Trend porasta moždanih udara u svetu prisutan je već duži vremenski period. On je u rastu konstantan već 30-40 godina. Gledajući tako, kovid pandemija nije jedan od glavnih okidača, međutim, postoje studije koje kažu da same vakcine protiv kovida, ali pre svega kovid infekcija ima prokoagulantni efekat, koji može kod pojedinaca u određenim uslovima da dovede do pojave moždanog udara - kaže dr Pejović.

Trombovi mogu da se formiraju u plućima, nogama, bubrezima i mozgu, što je jedan od mehanizama kako se objašnjava pojava moždanog udara kod kovida, kaže dr Aleksa Pejić.

- Moždani udar može da se desi bilo kada. Od rođenja do smrti, ali je najčešći kod ljudi između 60-65 godina. Proporcija tih ljudi u opštoj populaciji se značajno povećava i to jedan od razloga što mi svakodnevno viđamo moždane udare. Ali, sa druge strane zaista postoji i trend da je za 30 odsto porasla učestalost moždanih udara kod mladih. U tom slučaju uzroci moždanog udara su drugačiji. Jedan od najčešćih uzroka moždanog udara kod mladih ljudi, a to može biti relevantno za ovo vreme, jeste disekcija krvnog suda - kaže dr Pejić.

Cepanje krvnih sudova i otkidanje tromba dovodi do moždanog udara

Kako objašnjava, disekcija krvnog suda predstavlja cepanje krvnog suda. Na tom mestu cepanja dolazi do tromboze, tj. zgrušavanja krvnog suda. Otkidanjem tog tromba, zapušavanjem nekih daljih krvnih sudova nastaje moždani udar, objašnjava dr Pejić.

- To je posebno karakteristično za ovo vreme kada su ljudi dosta fizički aktivni, kada je saobraćajni traumatizam, ljudi uživaju u bazenima... Jedan od najčešćih mehanizama kako ljudi mogu da dobiju moždani udar je neoprezan skok na glavu gde može da dođe do povrede vrata i krvnih sudova - kaže dr Pejić.

Napominje sa druge strane da je moždani udar kod starijih izazvan potpuno drugačijim mehanizmom.

- Tu su okidači visok šećer, visok pritisak, masti u krvi, fizička neaktivnost, gojaznost i razni drugi faktori - kaže dr Pejić.

Zašto je toliko povećan broj mladih sa moždanim udarom

Kada su u pitanju osobe mlađe od 30 godina ili u 30-im, koje imaju moždane udare dr Pejić ističe da je problem najverovatnije u kombinaciji spoljašnjih faktora i genetike. Kao i stila života. Mi smo zemlja u kojoj je 30% pušača. Ljudi počinju da puše u srednjoj školi, a samo pušenje povećava rizik od moždanog udara. Svaki deseti čovek ovde ima šećernu bolest, a faktori rizika za dijabetes jesu i način ishrane, ali i mirujući stil života - kaže dr Pejić.

Kako kaže, ljudi danas većinu vremena provode sedeći, a poseban je problem i prekomerna telesna težina.

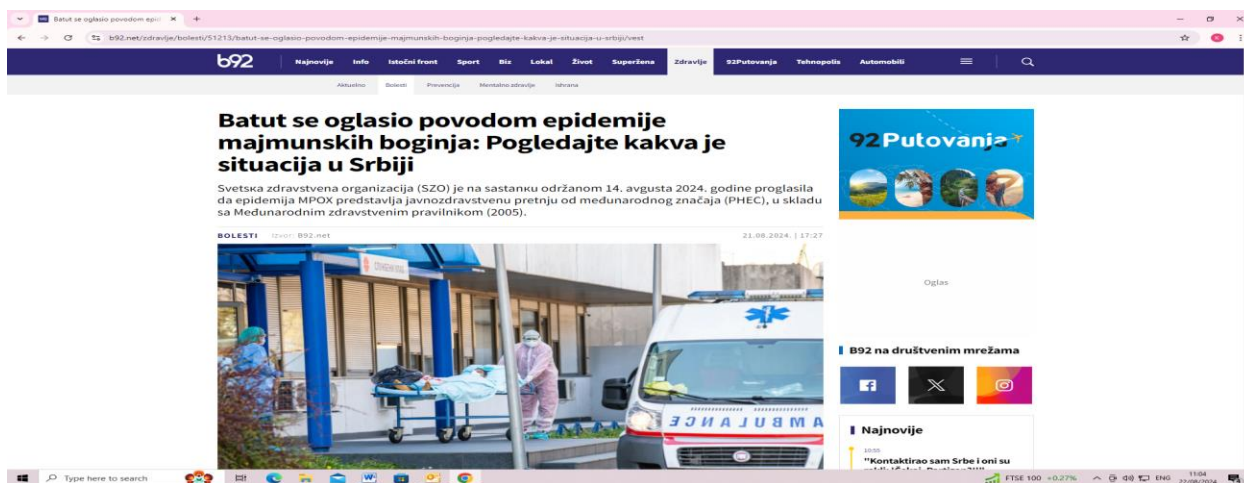
- To su sve faktori koji dovode do povećanja ne samo cerebrovaskularnih, nego i kardiovaskularnih bolesti. Interesantno je da čak 80 odsto moždanih udara možemo da sprečimo, ukoliko modifikujemo faktore rizika - kaže dr Pejić i izdvaja:

- Na prvom mestu hipertenzija, tj. povišen krvni pritisak. Četiri od pet moždanih udara možemo da sprečimo tako što ćemo se baviti redovnom fizičkom aktivnošću, tako što nećemo biti prekomerno ugojeni, pazićemo šta jedemo, regulisaćemo masti, pićemo lekove za pritisak, ako je to potrebno, lečićemo šećer - kaže dr Pejić.

Neće jedan skok krvnog pritiska napraviti moždani udar, ali dugogodišnja hipertenzija i dugogodišnje oštećenje i kumulativna dejstva svih faktora dovešće do toga, objašnjava Pejić i dodaje da je važno tokom leta hidriranje.

- Dehidratacija jeste faktor rizika za zgrušavanje krvi. Stanje dehidratacije je stanje povećanog rizika od za različite vaskularne događaje, pa i moždani udar. Savet je da se unosi dovoljna količina tečnosti. Izbegavajte situacija u kojima može doći do pregorevanja, izbegavajte izlazak napolje.

Kako napominje, sada jeste povećan broj moždanih udara, međutim, zima je problematičnija.

Batut se oglasio povodom epidemije majmunskih boginja: Pogledajte kakva je situacija u Srbiji

Svetska zdravstvena organizacija (SZO) je na sastanku održanom 14. avgusta 2024. godine proglasila da epidemija MPOX predstavlja javnozdravstvenu pretnju od međunarodnog značaja (PHEC), u skladu sa Međunarodnim zdravstvenim pravilnikom (2005).

MPOX se prijavljuje u Kongu više od jedne decenije, a tokom tog perioda broj prijavljenih slučajeva se svake godine povećavao. Prošle godine je broj prijavljenih slučajeva značajno povećan, a u 2024. godini taj broj je do sada već premašio prošlogodišnji, sa više od 15.600 verovatnih i potvrđenih slučajeva i sa ukupno 537 smrtnih ishoda.

U 2023. godini se u Demokratskoj Republici Kongo pojavila nova linija 1b virusa MPOX, koja se prenosi uglavnom seksualnim putem. Ova linija virusa detektovana je i u zemljama susednim sa DR Kongom (Burundi, Kenija, Ruanda i Uganda), gde ranije nije bilo prijavljenih slučajeva, što predstavlja jedan od glavnih razloga za proglašenje epidemije MPOX javnozdravstvenom pretnjom od međunarodnog značaja.

Od početka nadzora 2022. godine do kraja jula 2024. godine u svetu je potvrđeno 99.176 slučajeva MPOX, uključujući 208 smrtnih ishoda, koje je prijavilo 116 zemalja.

Glavne epidemiološke karakteristike potvrđenih slučajeva MPOX u svetu na osnovu podataka Globalnog sistema nadzora nad MPOX Svetske zdravstvene organizacije od 1. januara 2022. do 30. juna 2024.

Globalno, 96,4% potvrđenih slučajeva su osobe muškog pola prosečne starosti 34 godine. Distribucija slučajeva po starosti i polu je stabilna tokom vremena, posebno van Afričkog regiona, s obzirom na to da osobe muškog pola starosti od 18 do 44 godine čine 79,4% prijavljenih slučajeva. Osobe starosti od 0 do 17 godina su bile zastupljene u 1,3% slučajeva.

U zemljama u kojima je dominantno zastupljena linija IIb deca su najmanje obolevala. Nasuprot tome, u endemskim zemljama kao što je Demokratska Republika Kongo, deca mlađa od 15 godina predstavljaju većinu prijavljenih slučajeva MPOX.

Prema načinu prenošenja, dominantan put prenošenja je seksualni kontakt (83,8%).

U Afričkom regionu načini prenosa uključuju i interhumani prenos drugim mehanizmima osim seksualnog kontakta, zatim bliske kontakte i izloženost obolelim životinjama.

Najčešći simptomi MPOX su bili: osip (88,5% slučajeva), zatim groznica (57,9%) i sistemski ili genitalni osip (54,8% i 49,5%, ponaosob). Približno polovina (51,9%) slučajeva, sa dostupnim informacijama o svom HIV statusu, prijavljena je kod osoba koje žive sa HIV-om.

Evropski region

U zemljama EU/EEA, zaključno sa 8. avgustom 2024. godine, potvrđena su 22.662 slučaja MPOX u 29 zemalja. Većina slučajeva (93%) je prijavljena tokom intenzivnog perioda cirkulacije u 2022. godini. Linija IIb je dominantna u globalnoj epidemiji, kao i u zemljama EU/EEA. Dana 15. avgusta 2024. prijavljen je jedan slučaj MPOX linije Ib u EU/EEA. Postoji verovatnoća pojave importovanih slučajeva MPOX linije Ib.

Republika Srbija

Nadzor nad MPOX u Republici Srbiji se sprovodi od 2022. godine, u skladu sa Stručno- metodološkim uputstvom za sprovođenje nadzora nad majmunskim boginjama, sa ciljem da se brzo identifikuju

slučajevi, klasteri (grupisanje obolelih) i izvor infekcije kako bi se obezbedilo optimalno lečenje, izolacija slučajeva, identifikovanje kontakata i njihov nadzor, kao i u cilju primene mera za sprečavanja i suzbijanja infekcije.

U 2022. godini u Republici Srbiji su laboratorijski potvrđena 43 slučaja obolevanja od MPOX. Kod tri osobe je sprovedeno bolničko lečenje, dok su ostali lečeni ambulantno. Obolele osobe su bile starosti između 20 i 54 godine. Kod 18 (41,9%) obolelih se radilo o zaražavanju tokom boravka u inostranstvu.

U 2023. i 2024. godini nije prijavljen nijedan slučaj MPOX u Srbiji.

MPOX – ključne informacije

MPOX (majmunske boginje) su virusno oboljenje koje uzrokuje virus majmunskih boginja (MPXV), vrsta iz roda Orthopoxvirus-a. Postoje dve različite podvrste (engl. *clade*): podvrsta I i podvrsta II.

Simptomi MPOX-a se obično javljaju 6–13 dana (do 21 dan) nakon infekcije. Kliničke manifestacije bolesti uključuju nespecifični infektivni sindrom praćen povišenom temperaturom, jasno ograničen osip na koži i lezije na sluzokoži, bolove u leđima i mišićima. Osip se može proširiti po celom telu u roku od tri dana od pojave početnih simptoma.

Većina ljudi ima blage do umerene simptome koji obično traju dve do četiri nedelje, nakon čega sledi potpuni oporavak.

Putevi prenošenja

MPOX se može preneti direktnim kontaktom sa zaraženim osobama (kontaktom sa telesnim tečnostima, lezijama na koži ili sluzokoži), kapljičnim putem i indirektno preko kontaminiranih predmeta.

Virus dospeva u organizam kroz lezija na koži, preko sluzokože (npr. oralne, faringealne, očne, genitalne, anorektalne), kao i putem respiratornog trakta.

Prenošenje MPOX sa životinja na čoveka može nastati ugrizom ili ogrebotinama zaraženih životinja ili tokom aktivnosti kao što su lov, hvatanje životinja u zamke i slično.

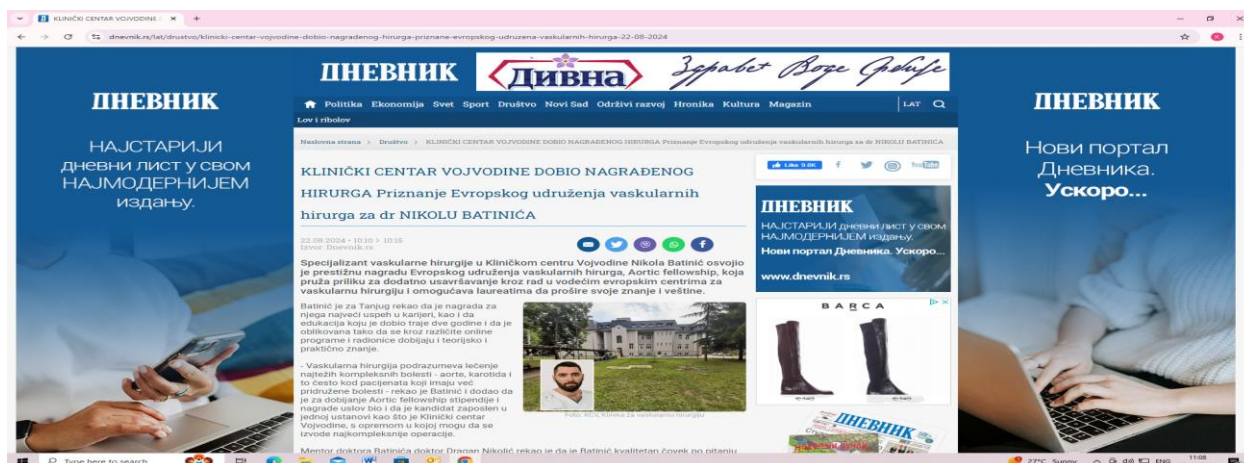
Simptomi

Simptomi MPOX obično uključuju: povišenu telesnu temperaturu, intenzivnu glavobolju, bolove u mišićima, bol u leđima, slabost, nedostatak energije, otečene limfne žlezde, najčešće na vratu, u pazuhu i/ili u preponama i kožni osip ili lezije na koži. Osip obično počinje u roku od jednog do tri dana od početka povišene telesne temperature i može biti koncentrisan na licu, dlanovima i tabanima. Mnogi pacijenti imaju atipični osip koji počinje u genitalnoj ili perianalnoj oblasti, na ustima i može se pojaviti u različitim fazama razvoja. Čak i jedna ili dve lezije na koži mogu da ukazuju na infekciju MPOX.

Simptomi mogu nestati sami od sebe za dve do četiri nedelje. Lezije kože mogu biti malobrojne ili se pak pojavljuju u velikom broju, mogu biti veoma bolne ili praćene svrabom. Rane u ustima ili otečene limfne žlezde mogu otežati uzimanje hrane ili pića, što dovodi do dehidracije ili neadekvatne ishrane. U

određenim slučajevima potrebna je hospitalizacija da bi se ublažio bol ili sprečile komplikacije (sekundarne bakterijske infekcije, upala pluća, sepsa, zapaljenje mozga i infekcije rožnjače sa mogućim gubitkom vida). Odojčad, deca, trudnice i osobe sa oslabljenim imunitetom imaju veći rizik od teže bolesti i smrtnog ishoda.

ДНЕВНИК

KLINIČKI CENTAR VOJVODINE DOBIO NAGRAĐENOG HIRURGA Priznanje Evropskog udruženja vaskularnih hirurga za dr NIKOLU BATINIĆA

Specijalizant vaskularne hirurgije u Kliničkom centru Vojvodine Nikola Batinić osvojio je prestižnu nagradu Evropskog udruženja vaskularnih hirurga, Aortic fellowship, koja pruža priliku za dodatno usavršavanje kroz rad u vodećim evropskim centrima za vaskularnu hirurgiju i omogućava laureatima da prošire svoje znanje i veštine.

Batinić je za Tanjug rekao da je nagrada za njega najveći uspeh u karijeri, kao i da edukacija koju je dobio traje dve godine i da je oblikovana tako da se kroz različite online programe i radionice dobijaju i teorijsko i praktično znanje.

- Vaskularna hirurgija podrazumeva lečenje najtežih kompleksnih bolesti - aorte, karotida i to često kod pacijenata koji imaju već pridružene bolesti - rekao je Batinić i dodao da je za dobijanje Aortic fellowship stipendije i nagrade uslov bio i da je kandidat zaposlen u jednoj ustanovi kao što je Klinički centar Vojvodine, s opremom u kojoj mogu da se izvode najkompleksnije operacije.

Mentor doktora Batinića doktor Dragan Nikolić rekao je da je Batinić kvalitetan čovek po pitanju svih aspekata, i životnih i medicinskih.

- Mi imamo adekvatnu razmenu i sa zdravstvenim ustanovama i centrima u Srbiji i inostranstvu, i ta povratna informacija i razmena iskustava upravo čini to da obogaćujemo znanje i veštinu naših zdravstvenih radnika - kazao je Nikolić.

Na Klinici za vaskularnu i transplantacionu hirurgiju KCV leče bolesnici sa teritorije cele Vojvodine i dela Mačve, tako da je populacija koja gravitira ovom centru veća od 2 miliona stanovnika.

U okviru Klinike izdvojena su odeljenja Rekonstruktivne vaskularne hirurgije, Odeljenje endovaskularne hirurgije i Odeljenje urgentne vaskularne hirurgije, kao i Odsek za Transplantaciju bubrega i Odsek arterijske i venske hirurgije.

Godišnje se na Klinici uradi oko 1.000 operacija i 120 interventnih radioloških procedura.

Zajedno sa radiolozima se uradi oko 700 arteriografija (konvencionalnih i MSCTA), a prosečno ležanje hospitalizovanog bolesnika na odeljenju je 4,5 dana, što predstavlja evropski rezultat. Smanjenje prosečnog broja b.o. dana lečenja se očekuje uvođenjem jednodnevne hirurgije.

The image is a screenshot of the RTV (Radio-Televizija Vojvodine) website. At the top, there is a navigation bar with the RTV logo and the text 'РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА ВОЈВОДИНЕ'. Below the navigation bar, there is a main banner with the text 'ПОГЛЕД СА МИШЕЛУКА'. The main content area features a news article titled 'U kovinskoj bolnici unapređen kvalitet rada' (Quality of work improved in Kovin hospital). The article text states that the Kovin hospital has received accreditation for a two-year period from 2019 to 2026. It also mentions that the hospital is a center for mental health in Pančevo and has performed over 400 specialist examinations and 2,000 control examinations. To the right of the article, there is a sidebar with a section titled 'NAŠ NOVI PROJEKAT' (Our new project) and a list of four items. The bottom of the screenshot shows a Windows taskbar with the date and time '22/09/2024'.

U kovinskoj bolnici unapređen kvalitet rada

KOVIN - Komisija Agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova obavila je drugu redovnu posetu Specijalnoj bolnici za psihijatrijske bolesti „Kovin“ u Kovinu. Specijalna bolnica „Kovin“ je stekla akreditaciju na period od 2019. do 2026. godine, a redovna poseta spoljašnjih ocenjivača podrazumeva uvid u rad ustanove, pregled dokumentacije i planova za unapređenje kvaliteta.

Osnovni utisak komisije je da se rad obavlja u skladu sa standardima na osnovu kojih je bolnica i dostigla akreditacijski status. U ustanovi se primenjuju usvojeni protokoli i procedure, a veliki napredak u radu ustanove predstavlja Centar za mentalno zdravlje u Pančevu kao posebna organizaciona jedinica bolnice. Za period od godinu dana u CZMZ je obavljeno više od 400 prvih specijalističkih pregleda, više od 2.000 kontrolnih pregleda, oko 400 psihoterapijskih seansi sa psihologom, više od 100 porodičnih/bračnih terapija i oko 40 kućnih poseta.

U toku je izrada odobrenja za puštanje u rad CT aparata od strane Direktorata za radijacionu i nuklearnu bezbednost. Sva potrebna dokumentacija od strane bolnice je dostavljena Direktoratu. Objedinjenjem dijagnostike (RTG, UZ, CT) na ovaj način biće omogućena kompletna dijagnostika, a samim tim i smanjen broj pacijenata koji se upućuju ka drugim ustanovama.

U periodu od dobijene akreditacije do sada nastavljena je adaptacija i renoviranje objekata ustanove. Kompletno je renovirana Bioskopska sala, koja postoji još od 1934. godine i veoma je značajna za realizaciju raznih kulturnih dešavanja i okupljanja u bolnici.

Završeni su radovi na kompletnom renoviranju objekta u kojem je bio smešten Odsek za produženi tretman demencija. Renovirane prostorije koristiće Kabineti za psihologiju i za socijalni rad, u obavljanju psihološke dijagnostike, socioterapijske zajednice i psihoterapijskih aktivnosti.

Kompletno su renovirana kupatila na Psihosociorehabilitacionom odeljenju. U toku su i građevinski radovi koji podrazumevaju zamenu stolarije, zamenu podova, elektro instalacija. Istovremeno se radi i na nabavci nameštaja za bolesničke sobe i ambulante.

Na osnovu pregleda dokumentacije, razgovora sa rukovodstvom i zaposlenima, kao i na osnovu obilaska ustanove zaključeno je da je Specijalna bolnica „Kovin“ ustanova u kojoj je održan kontinuitet u stalnom unapređenju kvaliteta rada i bezbednosti pacijenata i zaposlenih, navodi se u saopštenju.